

DERINIMO PAŽYMA
DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS NUTARIMO „DĖL NUOSTOLINGOS UNIVERSALIOSIOS PAŠTO PASLAUGOS IR PERIODINIŲ LEIDINIŲ PRISTATYMO PASLAUGOS KOMPENSAVIMO TVARKOS APRAŠO PATVIRTINIMO“ PROJEKTO

Eil. Nr.	Pastabas ir (ar) pasiūlymus pateikęs asmuo, rašto data ir numeris	Pastabos ir (ar) pasiūlymai, į kuriuos neatsižvelgta arba atsižvelgta iš dalies	Argumentai, kodėl neatsižvelgta arba tik iš dalies atsižvelgta į pastabas ir (ar) pasiūlymus
1.	Lietuvos Respublikos susisiekimo ministerijos 2025 m. balandžio 24 d. raštas Nr. 2-1406	<p>1. Atsižvelgiant į tai, kad praktikoje pasitaiko atvejų, kai Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto asignavimų, skirtų Susisiekimo ministerijai einamaisiais finansiniais metais, nepakanka nuostoliams kompensuoti ir Susisiekimo ministras sprendimą priima tik kitais finansiniais metais arba tik tada, kai atsiranda nuostolių kompensavimui skirtų lėšų, siūlome Aprašo projekto 24 punktą išdėstyti taip:</p> <p><i>„24. Nuostoliai kompensuojami iš Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto asignavimų, skirtų Susisiekimo ministerijai. Jeigu Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto asignavimai, skirti Susisiekimo ministerijai nuostoliams kompensuoti, yra išnaudoti, sprendimo priėmimas atidedamas, kol atsiras lėšų nuostoliams kompensuoti;“.</i></p>	<p>Neatsižvelgta.</p> <p>(1) Lietuvos Respublikos susisiekimo ministro sprendimo dėl universaliosios pašto paslaugos teikėjo (toliau – teikėjas) nuostolių, patirtų teikiant universaliąją pašto paslaugą (toliau – UPP) ar periodinių leidinių pristatymo kaimo gyvenamųjų vietovių ir miestų, kurie patenka į retai ir vidutiniškai tankiai apgyvendintas gyvenamąsias vietas, prenumeratoriams paslaugą (toliau – periodinių leidinių pristatymo paslauga), (toliau kartu – nuostoliai) kompensavimo priėmimo terminai yra numatyti Lietuvos Respublikos pašto įstatyme (toliau – PĮ).</p> <p>(2) Vadovaujantis PĮ 13 straipsnio 6 dalimi, sprendimą dėl nuostolių, patirtų teikiant UPP, kompensavimo susisiekimo ministras priima ne vėliau kaip per 20 darbo dienų nuo visos sprendimui priimti reikalingos informacijos gavimo dienos. Šis terminas gali būti pratęstas motyvuotu susisiekimo ministro sprendimu, bet ne ilgiau kaip 20 darbo dienų.</p> <p>(3) Vadovaujantis PĮ 19 straipsnio 6 dalimi, sprendimą dėl periodinių leidinių pristatymo paslaugos nuostolių kompensavimo susisiekimo ministras priima ne vėliau kaip per 10 darbo dienų nuo visos sprendimui priimti reikalingos informacijos gavimo dienos. Šis terminas gali būti pratęstas motyvuotu susisiekimo ministro sprendimu, bet ne ilgiau kaip 10 darbo dienų.</p> <p>(4) Atsižvelgiant į tai, kad PĮ nenumato susisiekimo ministro sprendimo dėl nuostolių kompensavimo priėmimo atidėjimo, manytina, kad, esant pagrįstam teikėjo prašymui dėl nuostolių kompensavimo, atitinkamas susisiekimo ministro sprendimas turėtų būti priimtas net ir tuo atveju, jei tuo metu Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto asignavimai, skirti Lietuvos Respublikos susisiekimo ministerijai nuostoliams kompensuoti, yra nepakankami. Pažymėtina, kad nei PĮ, nei Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo „Dėl Nuostolingos universaliosios pašto paslaugos ir periodinių leidinių pristatymo paslaugos kompensavimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ projekte (toliau – Nutarimo projektas) nėra reikalaujama, kad susisiekimo ministro</p>

			<p>sprendime dėl nuostolių kompensavimo būtų nurodyta konkreti kompensacijos išmokėjimo data ar terminas arba, kad nuostoliai gali ar turi būti kompensuojami tik iš tų metų, kuriais yra priimamas sprendimas, Susisiekimo ministerijai skirtų Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto asignavimų.</p>
		<p>3. 26.2. punkte yra numatyta, kad kai atitinkamų finansinių metų kompensuotų tam tikrų nuostolių dydis viršijo teikėjui Aprašo nustatyta tvarka kompensuotinus atitinkamus tų finansinių metų nuostolius, – įpareigoti teikėją grąžinti permoką Susisiekimo ministerijai ir sprendime nurodo permokos dydį bei jos grąžinimo terminą. Susisiekimo ministerija permoką grąžina į Lietuvos Respublikos valstybės biudžetą teisės aktuose nustatyta tvarka. Siekiant mažinti administracinę naštą, priimant papildomus sprendimus ir užtikrinti galimybę permoką susigrąžinti iš kitų kompensuotinių nuostolių, siūlome tokią šio punkto formuluotę:</p> <p><i>„26.2. kai atitinkamų finansinių metų kompensuotų tam tikrų nuostolių dydis viršijo teikėjui Aprašo nustatyta tvarka kompensuotinus atitinkamus tų finansinių metų nuostolius, – įpareigoti teikėją grąžinti permoką Susisiekimo ministerijai ir sprendime nurodo permokos dydį bei jos grąžinimo terminą arba tuo atveju, jeigu yra galimybė išskaičiuoti permoką iš kompensuotinių nuostolių. Susisiekimo ministerija permoką grąžina į Lietuvos Respublikos valstybės biudžetą teisės aktuose nustatyta tvarka.“</i></p>	<p>Atsižvelgta iš dalies.</p> <p>(1) Komisijos sprendimo dėl valstybės pagalbos įmonėms, kurioms pavesta teikti visuotinės ekonominės svarbos paslaugas 5 straipsnio 1 dalyje numatyta, kad <i>„kompensacijos suma negali viršyti to, kas būtina grynosioms išlaidoms, patirtoms vykdant su viešąja paslauga susijusius įsipareigojimus, padengti, įskaitant nuosaikų pelną“</i>, o 6 straipsnio 2 dalyje įtvirtinta, kad <i>„jei įmonei buvo išmokėta didesnė nei pagal 5 straipsnį nustatyta kompensacijos suma, valstybė narė reikalauja, kad įmonė grąžintų gautą kompensacijos permoką. <...> Kai kompensacijos permoka neviršija 10 % vidutinės metinės kompensacijos sumos, tokia kompensacijos permoka gali būti perkeliama į kitą laikotarpį ir atimama iš kompensacijos sumos, mokėtinos tą laikotarpį.“</i></p> <p>(2) Atsižvelgiant į tai, Aprašo 26.2 papunktis patikslintas, numatant, kad permoka gali būti išskaičiuota iš kitų pagal Aprašą kompensuotinių atitinkamų nuostolių tik tuo atveju, jei permoka neviršijo 10 procentų vidutinės metinės atitinkamų nuostolių kompensacijos sumos.</p>
2.	Lietuvos Respublikos teisingumo ministerijos 2025 m. balandžio 25 d.	<p>2. Nutarimo projekto 1 p. siūloma patvirtinti Universaliosios pašto paslaugos <i>teikėjo nuostolių</i> kompensavimo tvarkos aprašą (toliau – Aprašas), nors PĮ 13 str. 5 d. bei 19 str. 4 d. kalbama apie jose nurodytų dviejų konkrečių <i>nuostolingų paslaugų kompensavimą</i>, t. y. nuostolingos</p>	<p>Atsižvelgta iš dalies.</p> <p>(1) Nutarimo projekto pavadinimas patikslintas pagal analogiją su šiuo metu atitinkamus santykius reglamentuojančių Vyriausybės nutarimų pavadinimais (juose vartojamomis formuluotėmis), t. y. Vyriausybės 2013 m. balandžio 10 d. nutarimu Nr. 310 <i>„Dėl Nuostolingos universaliosios pašto paslaugos kompensavimo taisyklių patvirtinimo ir Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2008 m. kovo 12 d. nutarimo Nr.</i></p>

	<p>raštas Nr. (1.6 Mr) 2T-401</p>	<p>universaliosios pašto paslaugos (toliau – UPP) bei periodinių leidinių pristatymo kaimo gyvenamųjų vietovių ir miestų, kurie patenka į retai ir vidutiniškai tankiai apgyvendintas gyvenamąsias vietas, prenumeratoriams paslaugos (toliau – periodinių leidinių pristatymo paslauga) kompensavimą. Nutarimo projekte vartojama <i>teikėjo nuostolių kompensavimo</i> formuluotė yra per plati, nes apima ir kitus teikėjo patirtus nuostolius, nesusijusius su šių dviejų paslaugų teikimu. Be to, PĮ 19 str. 4 d., kalbant apie nuostolingos periodinių leidinių pristatymo paslaugos kompensavimą, vartojama ne nuostolių, bet šios <i>paslaugos pajamų ir sąnaudų skirtumo</i> formuluotė. Siekiant Aprašo nuostatų suderinamumo su PĮ nuostatomis, aiškumo, reguliavimo nuoseklumo bei sistemiškumo, siūlome tikslinti Nutarimo projekto pavadinimą, jo 1 p., taip pat tvirtinamo Aprašo pavadinimą bei jo 1 p. ir kitas Nutarimo projekto bei Aprašo nuostatas, jas suderinant su PĮ 13 str. 5 d. bei 19 str. 4 d. formuluotėmis.</p> <p>12. Neaiški siūloma Aprašo 27 p. nuostata, t. y. kokie kiti permokos atvejai turimi omenyje? Ši nuostata tikslintina, jos poreikį pagrindžiant lydraštyje, arba jos apskritai atsisakytina.</p>	<p>236 „Dėl Nuostolingų universaliųjų pašto paslaugų kompensavimo taisyklių patvirtinimo“ pripažinimo netekusiu galios“ bei Vyriausybės 2012 m. liepos 11 d. nutarimu Nr. 835 „Dėl <i>Nuostolingos periodinių leidinių pristatymo</i> kaimo gyvenamųjų vietovių ir miestų, kurie patenka į retai ir vidutiniškai tankiai apgyvendintas gyvenamąsias vietas, prenumeratoriams <i>paslaugos kompensavimo</i> taisyklių patvirtinimo“.</p> <p>(2) Dėl formuluotės „nuostolingos periodinių leidinių pristatymo paslaugos kompensavimas“:</p> <p>(2.1) Nutarimo projekto pavadinime pasirinkta nevartoti pilnos formuluotės (t. y. nuostolingos periodinių leidinių pristatymo <i>kaimo gyvenamųjų vietovių ir miestų, kurie patenka į retai ir vidutiniškai tankiai apgyvendintas gyvenamąsias vietas, prenumeratoriams</i> paslaugos kompensavimo) atsižvelgiant į Teisės aktų projektų rengimo rekomendacijų¹ 16 punktą, numatantį, kad teisės akto pavadinimas (antraštė) turi <i>glauštai</i> atspindėti teisės akto reguliavimo dalyką. Pažymėtina, kad tiek iš Nutarimo projekto preambulėje, kaip teisinio pagrindo, nurodomos PĮ 19 straipsnio 4 dalies, tiek iš Aprašo 1 punkto, kuriame yra įvedamas atitinkamas sutrumpinimas, yra aiškus „periodinių leidinių pristatymo paslaugos“ turinys.</p> <p>(2.2) Aprašo 9 punkte (buvusiame 11.1 papunktyje) yra nurodoma, kad „periodinių leidinių pristatymo paslaugos <i>nuostoliais yra laikomas</i> neigiamas periodinių leidinių pristatymo <i>paslaugos pajamų ir šios paslaugos sąnaudų</i>, patirtų per tą patį laikotarpį, <i>skirtumas</i>“, todėl atitiktis PĮ 19 straipsnio 4 daliai, numatančiai, kad yra kompensuojamas „<...> paslaugos pajamų ir sąnaudų skirtumas“ yra užtikrinta.</p>
3.	<p>Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos 2025 m. balandžio 29 d. raštas Nr. 1D-2113</p>	<p>3. Manome, kad Aprašo 17.1 papunktyje siūlomas teisinis reguliavimas, kuriuo Ryšių reguliavimo tarnybai suteikiama teisė pareikalauti papildomų dokumentų, duomenų ir (ar) skaičiavimų, būtinų prašymui kompensuoti nuostolius ir kartu su juo pateiktiems dokumentams, duomenims ir (ar) skaičiavimams vertinti ir (ar) detalizuoti, neprisideda prie</p>	<p>Neatsižvelgta.</p> <p>Praktikoje yra pasikaitę atvejai, kai dėl žmogiškosios klaidos ir (ar) techninių nesklandumų teikėjui išmokėta tam tikrų nuostolių suma viršijo už tuos finansinius metus teikėjui pagal Aprašą kompensuotinus atitinkamus nuostolius.</p> <p>Neatsižvelgta.</p> <p>(1) Tiek Direktyva 97/67/EB, tiek Komisijos sprendimas dėl valstybės pagalbos įmonėms, kurioms pavesta teikti visuotinės ekonominės svarbos paslaugas, reikalauja valstybių narių užtikrinti, kad skiriamos kompensacijos už visuotinės ekonominės svarbos paslaugas (šiuo atveju UPP ir periodinių leidinių pristatymo paslaugas) būtų pagrįstos, nustatomos objektyviai, skaidriai, be diskriminacijos ir kuo mažiau iškraipytų konkurenciją atitinkamoje rinkoje.</p>

¹ Patvirtintos Lietuvos Respublikos teisingumo ministro 2013 m. gruodžio 23 d. įsakymu Nr. 1R-298 „Dėl Teisės aktų projektų rengimo rekomendacijų patvirtinimo“.

		<p>administracinės naštos mažinimo ir Devynioliktosios Lietuvos Respublikos Vyriausybės siekiamų tikslų šiuo klausimu. Siūlome Apraše nustatyti, kad papildomų dokumentų, duomenų ir (ar) skaičiavimų Ryšių reguliavimo tarnyba galėtų paprašyti tik vieną kartą. Be to, ši taisyklė galėtų apimti ir Aprašo 14.2 papunktyje reglamentuojamą atvejį, t. y. Aprašo nustatytus reikalavimus atitinkančių, trūkstamų arba papildomų dokumentų, duomenų ir (ar) skaičiavimų būtų prašoma iš viso vieną kartą.</p>	<p>(2) Atsižvelgiant į tai, RRT išvada dėl teikėjo prašomų kompensuoti atitinkamų nuostolių dydžio pagrįstumo nėra savitikslių. Ja siekiama, kad teikėjui būtų kompensuojami tik pagrįsti nuostoliai, taip ne tik užkertant kelią galimiems konkurencijos pašto rinkoje iškraipymams, bet užtikrinant ir tinkamą bei pagrįstą Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto lėšų panaudojimą.</p> <p>(3) Pažymėtina, kad nuostolių dydžio pagrįstumo įvertinimas nėra tik paprastas matematinis pajamų ir sąnaudų suskaičiavimas, o apima itin didelės apimties duomenų, susijusių su teikėjo apskaitos atskyrimu, turto, nuosavo kapitalo, įsipareigojimų, pajamų ir sąnaudų paskirstymu, nematerialios ir rinkos naudos įvertinimu, UPP kokybės reikalavimų laikymąsi ir kt. aplinkybėmis, kurių išsami analizė negali būti atlikta pirminiame prašymo dėl nuostolių kompensavimo nagrinėjimo etape, t. y. kaip siūloma pastaboje, per 5 darbo dienas nuo atitinkamo prašymo gavimo.</p> <p>(4) Atsižvelgiant į tai, apribojus RRT teisę reikalauti teikėjo pateikti papildomų dokumentų, duomenų ir (ar) skaičiavimų, būtinų prašymui kompensuoti nuostolius ir kartu su juo pateiktiems dokumentams, duomenims ir (ar) skaičiavimams vertinti ir (ar) detalizuoti, būtų:</p> <p>(4.1) užkirstas kelias RRT tinkamai įgyvendinti jai PĮ pavestas funkcijas;</p> <p>(4.2) sudaryta galimybė teikėjui piktnaudžiauti jam PĮ numatyta kompensacijos teise, pateikiant neišsamius, klaidingus ar netikslius dokumentus, duomenis ir (ar) skaičiavimus ir taip tikintis gauti didesnę kompensaciją;</p> <p>(4.3) sudarytos sąlygos netinkamam Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto lėšų panaudojimui ir galimiems konkurencijos sąlygų pašto rinkoje iškraipymams.</p>
4.	UAB „DPD Lietuva“ 2025 m. balandžio 22 d. raštas	<p>1. Pakeisti Nutarimo projekto 9 punktą ir išdėstyti taip:</p> <p>„9. Kartu su prašymu kompensuoti universaliosios pašto paslaugos nuostolius teikėjas privalo pateikti Nuostolių apskaičiavimo taisyklėse nurodytus dokumentus, duomenis ir (ar) skaičiavimus, pagrindžiančius, kad universaliosios pašto paslaugos nuostoliai ir jų</p>	<p>Neatsižvelgta.</p> <p>(1) Vadovaujantis PĮ 15 straipsnio 2 dalies 8 punktu ir 18 straipsniu, teikėjui galioja RRT tvirtinami universaliosios pašto paslaugos teikėjo reguliavimo apskaitos ir reguliavimo apskaitos sistemos reikalavimai, kuriais vadovaudamasis teikėjas privalo tvarkyti reguliavimo apskaitą² bei įgyvendinti reguliavimo apskaitos sistemai³ keliamus reikalavimus. Reguliavimo apskaitos tvarkymo tikslas yra atskleisti visų teikėjo teikiamų galutinių paslaugų pajamų ir sąnaudų formavimąsi ir rezultatus. Tai leidžia objektyviai paskirstyti sąnaudas, pajamas, turtą ir įsipareigojimus iki galutinių</p>

² Vadovaujantis PĮ 2 straipsnio 22 dalimi, reguliavimo apskaita – reguliavimo tikslais teikėjo tvarkoma vidaus apskaita, apimanti apskaitos atskyrimą, turto, nuosavo kapitalo, įsipareigojimų, pajamų ir sąnaudų paskirstymą.

³ Vadovaujantis PĮ 2 straipsnio 24 dalimi, reguliavimo apskaitos sistema – UPP teikėjo reguliavimo apskaitai tvarkyti, reguliavimo apskaitos ataskaitoms parengti ir pateikti naudojamų principų, metodų, taisyklių, procesų ir įrankių visuma.

	<p>dalį, patirta teikiant universaliąją pašto paslaugą, kurios kokybė atitiko susisiekimo ministro patvirtintus universaliosios pašto paslaugos kokybės reikalavimus, buvo apskaičiuoti pagal Nuostolių apskaičiavimo taisyklės, ir kitus dokumentus, duomenis ir (ar) skaičiavimus, teikėjo manymu, būtinus prašymo vertinimui.</p> <p>Taip pat kartu su prašymu yra pateikiami visi būtini dokumentai pagrindžiantys, kad teikėjas netaiko tiesioginio ar netiesioginio kryžminio subsidijavimo UPP ir tiekėjo šioms paslaugoms tiekti naudojama infrastruktūra, žmogiškieji ištekliai ir kitos priemonės nėra naudojamos vykdant komercinę veiklą.“;</p> <p>2. Papildyti Nutarimo projekto 13.6.3. punktu ir išdėstyti taip:</p> <p>„13.6.3. dokumentus, pagrindžiančius, kad teikėjas netaiko tiesioginio ar netiesioginio kryžminio subsidijavimo periodinių leidinių pristatymo paslaugai ir tiekėjo šioms paslaugoms tiekti naudojama infrastruktūra, žmogiškieji ištekliai ir kitos priemonės nėra naudojamos vykdant komercinę veiklą.“;</p> <p>3. Pakeisti Nutarimo projekto 16 punktą ir išdėstyti taip:</p> <p>16. Jeigu teikėjas per Aprašo 14.2 papunktyje nurodytą terminą nepateikia visų trūkstamų dokumentų, duomenų ir (ar) skaičiavimų, arba teikdamas prašymą kompensuoti nuostolius pateikė netikslūs ir klaidingus duomenis, Tarnyba ne vėliau kaip per 5 darbo dienas nuo Aprašo 14.2 papunktyje nurodyto termino pabaigos nutraukia atitinkamo prašymo kompensuoti nuostolius nagrinėjimą ir ne vėliau kaip per 3 darbo dienas nuo šio sprendimo</p>	<p>paslaugų lygio, taip užtikrinant, kad sąnaudos, pajamos, turtas ir išsipareigojimai reguliuojamoms paslaugoms būtų priskirtos pagrįstai. Universaliosios pašto paslaugos teikėjo reguliavimo apskaitos ir reguliavimo apskaitos sistemos reikalavimų aprašas yra patvirtintas RRT tarybos 2025 m. balandžio 29 d. nutarimu Nr. TN-266 „Dėl Universaliosios pašto paslaugos teikėjo reguliavimo apskaitos ir reguliavimo apskaitos sistemos reikalavimų aprašo patvirtinimo“ (toliau – Apskaitos reikalavimai).</p> <p>(2) Atsižvelgiant į tai, kad UPP yra tik viena iš teikėjo teikiamų paslaugų, kurioms teikti naudojamas tas pats pašto tinklas (infrastruktūra), būtų visiškai neefektyvu, jei UPP teikimui būtų naudojama atskira infrastruktūra, žmogiškieji ištekliai ir pan. Tai dar labiau padidintų UPP teikimo sąnaudas ir tiesiogiai lemtų UPP kainų galutiniams vartotojams didėjimą bei generuotų dar didesnius UPP nuostolius, kurie turėtų būtų dengiami iš valstybės biudžeto.</p> <p>(3) Pažymėtina, kad būtent teikėjui nustatyti Apskaitos reikalavimai užtikrina, kad pašto tinklas būtų naudojamas efektyviai, taip kuriant vertę galutiniams vartotojams, tačiau tuo pačiu leidžiant identifikuoti, kiek konkrečiai sąnaudų, pajamų, turto ir išsipareigojimų priskiriama reguliuojamai UPP veiklai.</p> <p>(4) Papildomai pažymėtina, kad, vadovaujantis Apskaitos reikalavimų 8.1 papunkčiu, teikėjas privalo suformuoti tokią reguliavimo apskaitos sistemą, kuri sudarytų galimybę įsitikinti, kad teikėjas netaiko kryžminio subsidijavimo UPP ir (arba) periodinių leidinių pristatymo paslaugai.</p> <p>Atsižvelgta iš dalies.</p> <p>(1) Prašomų kompensuoti nuostolių dydžio pagrįstumo vertinimas apima itin didelės apimties duomenų, susijusių su teikėjo apskaitos atskyrimu, turto, nuosavo kapitalo, išsipareigojimų, pajamų ir sąnaudų paskirstymu, nematerialios ir rinkos naudos įvertinimu, UPP kokybės reikalavimų laikymąsi ir kt. aplinkybėmis, kurių išsami analizė negali būti atlikta pirminiame prašymo dėl nuostolių kompensavimo nagrinėjimo etape.</p> <p>(2) Atsižvelgiant į Teisingumo ministerijos pastabą, Aprašo 15 punktas (buvęs 16 punktas) patikslintas, numatant, kad tuo atveju, jei teikėjas per nustatytą terminą nepašalina prašymo kompensuoti atitinkamus nuostolius trūkumų (t. y. nepateikia visų trūkstamų dokumentų, duomenų ir (ar) skaičiavimų, Tarnyba pateikia Susisiekimo ministerijai Aprašo 18.2 papunktyje nurodytą išvadą, t. y. kad prašymas kompensuoti atitinkamus nuostolius yra nepagrįstas.</p>
--	--	---

		<p>priėmimo dienos apie tai raštu informuoja teikėją ir Susisiekimo ministeriją.</p> <p>4. Papildyti Nutarimo projekto 17.3. punktu ir išdėstyti taip: „17.3. jeigu kyla pagrįstų abejonių, ar universaliosios pašto paslaugos teikimo nuostoliai, dėl kurių pateiktas prašymas, apskaičiuoti pagal Nuostolių apskaičiavimo taisyklių reikalavimus arba jei prašoma kompensuoti suma yra didesnė nei 3 procentai nuo kompensuotų nuostolių praeitais metais, įpareigoti teikėją per Ryšių reguliavimo tarnybos nustatytą protingumo kriterijus atitinkantį terminą pateikti nepriklausomo audito išvadą.“;</p>	
		<p>5. Pakeisti Nutarimo projekto 28 punktą ir išdėstyti taip: „28. Nuostolių dydžiai, išskirti pagal teikiamas universaliasias pašto paslaugas, šių teiktų paslaugų geografinės vietoves, suteiktų paslaugų kiekį ir atitinkamos pagal Aprašo 17.3, 18 ir 25 punktus pateiktos Tarnybos ir audito išvados yra vieši ir skelbiami Tarnybos interneto svetainėje.“.</p>	<p>Neatsižvelgta.</p> <p>(1) Teikėjo RRT teikiami dokumentai, duomenys ir (ar) skaičiavimai, susiję su atitinkamų nuostolių skaičiavimu, yra tiesiogiai susiję su reguliavimo apskaitos ataskaitose esančia informacija. Pažymėtina, kad, vadovaujantis PĮ 18 straipsnio 2 dalies 2 punktu, reguliavimo apskaitos ataskaitos, kurias teikėjas teiks RRT, jau bus audituotos pagal RRT iš anksto patvirtintą reguliavimo apskaitos ataskaitų patikros techninę užduotį.</p> <p>(2) Taip pat, vadovaujantis PĮ 18 straipsnio 3 dalimi, kilus pagrįstų įtarimų, kad teikėjo naudojama reguliavimo apskaitos sistema neatitinka Apskaitos reikalavimų, RRT turi teisę motyvuotu sprendimu įpareigoti teikėją ne vėliau kaip per 12 mėnesių nuo RRT sprendimo priėmimo dienos užtikrinti, kad būtų atlikta reguliavimo apskaitos sistemos atitikties Apskaitos reikalavimams patikra pagal RRT patvirtintą techninę užduotį, ir patikros ataskaitą ir (ar) išvadą pateikti RRT.</p> <p>(3) Atsižvelgiant į tai, kad atitinkamų nuostolių apskaičiavimas tiesiogiai susijęs su reguliavimo apskaitos ataskaitomis (kurios RRT bus pateiktos jau audituotos) ir teikėjo naudojama reguliavimo apskaitos sistema (kuri gali būti papildomai tikrinama vadovaujantis PĮ 18 straipsnio 3 dalimi), nėra tikslinga Nutarimo projekte numatyti papildomą reikalavimą dėl nepriklausomo audito atskirai nuostolių apskaičiavimo teisingumui patikrinti.</p>
5.	Akcinės bendrovės Lietuvos pašto 2025 m.	<p>1. Siūloma keisti projekto nuostata: 6 punktas: „Laikoma, kad universaliosios pašto paslaugos teikimas praėjusiais finansiniais metais sudarė teikėjui nepagrįstai didelę finansinę naštą,</p>	<p>Neatsižvelgta.</p> <p>(1) Kitų šalių praktikose, vertinant teikėjo nepagrįstai didelę finansinę naštą, procentinis santykis tarp UPP nuostolių ir pajamų, gautų už UPP teikimą, svyruoja nuo 1 iki 3 procentų. Lietuvos atveju buvo pasirinktas 3 procentų santykis,</p>

⁴ <https://e-seimas.lrs.lt/portal/legalAct/lt/TAP/5ca77cf00fab11f09cbcab0ff4d74843?positionInSearchResults=0&searchModelUUID=8d70c2ce-4447-413f-8d55-edbace8d5d0c>

	<p>balandžio 25 d. raštas Nr. SD-2025/1769</p>	<p>jeigu praėjusių finansinių metų universaliosios pašto paslaugos nuostolių, apskaičiuotų vadovaujantis Tarnybos tarybos patvirtintomis universaliosios pašto paslaugos nuostolių apskaičiavimo taisyklėmis (toliau – Nuostolių apskaičiavimo taisyklės), ir to paties laikotarpio universaliosios pašto paslaugos pajamų, apskaičiuotų vadovaujantis Nuostolių apskaičiavimo taisyklėmis, <i>procentinis santykis yra lygus arba didesnis nei 1 procentas.</i></p> <p>Argumentai, pagrindžiantys pastabą ar pasiūlymą:</p> <p>Norime atkreipti dėmesį, kad šiuo metu keičiamos ir UPP nuostolių apskaičiavimo taisyklės (NAT), kurios reikšmingai keičia UPP nuostolių apskaičiavimo logiką - nuostoliai bus skaičiuojami ne per paslaugų teikimo vietas, o vertinamas bendras UPP verslo vieneto rezultatas. Taigi faktinis UPP nuostolis dėl paslaugų teikimo ekonomiškai nenaudingose vietovėse visais atvejais bus ne mažesnis nei kompensuotinas nuostolis. Papildomai pažymėtina, kad nuostolis taip pat mažinamas NAT numatytomis nematerialiomis menamomis naudomis, taigi kompensuotini UPP nuostoliai visais atvejais bus mažesni nei UPP faktinis finansinis nuostolis. Atkreiptinas dėmesys, jog nustatant UPP pajamų viršutinę ribą, pagrįstu pelnu bus laikomas pelnas intervale 0-5%, kadangi pašto paslaugų sektoriuje veikia didelė ir dar stiprėjanti konkurencija, dėl ko dalis subjektų patiria nuostolius vykdydami komercinę nereguliuojamą veiklą. Tad poreikis subsidijuoti UPP veiklą, dar labiau apsunkintų UPP teikiančio subjekto finansinę būklę ir pastatytų jį į blogesnę konkurencinę poziciją.</p>	<p>atsižvelgiant į Lietuvos pašto rinkos tendencijas. RRT turimais duomenimis, 2024 m. UPP sudarė tik 6,3 proc. visos pašto rinkos. Tuo pačiu ir teikėjo teikiamų paslaugų apimtyje reguliuojama UPP užima vis mažesnę dalį. Tai reiškia, kad pagrindinės teikėjo gaunamos pajamos ir (ar) pelnas yra ne iš UPP veiklos.</p> <p>(2) Universaliosios pašto paslaugos teikimo reikalavimų aprašu, patvirtintu susisiekimo ministro 2025 m. kovo 20 d. įsakymu Nr. 3-112 „Dėl Universaliosios pašto paslaugos teikimo reikalavimų aprašo patvirtinimo“, (toliau – UPP aprašas) buvo atnaujinti teikėjui nustatomi pašto tinklo charakteristikos ir UPP kokybės reikalavimai. UPP aprašas suteikia teikėjui daugiau lankstumo teikiant UPP, o tai sudaro sąlygas optimizuoti UPP teikimui naudojamą pašto tinklą, efektyvinti UPP teikimą ir balansuoti finansinę naštą, kylančią dėl įpareigojimo teikti UPP.</p> <p>(3) Taip pat pažymėtina, kad drastiškai mažėjant UPP apimčiai, pajamos, gautos už šios paslaugos teikimą, tikėtina, taip pat turės mažėjimo tendenciją. Tačiau išliekant situacijai, kad sąnaudos, patirtos teikiant UPP nemažės taip stipriai, kaip pajamos, gautos už šios paslaugos teikimą, ilguoju laikotarpiu nuostolių suma, tikėtina, dažnu atveju gerokai viršys 3 procentų santykį ir bus pripažinta kaip nepagrįstai didelė finansinė našta. Todėl nėra objektyvių priežasčių procentinį santykį mažinti iki 1 procento, dėl kurio net ir nereikšminga nuostolių suma būtų pripažįstama nepagrįsta finansine našta.</p>
--	--	--	--

	<p>lyginant su kitais rinkos dalyviais. Atsižvelgiant į šiuos argumentus, siūlomas 3 proc. dydis yra neproporcingai didelis. Bendrovė siūlo pakeisti 3 proc. ribą į 1 proc. Be to, siūlome Projekte papildomai numatyti, kad santykiui nesiekiant 1 proc, ribos, UPP teikėjas turėtų galimybę pagrįsti, kad ir esant mažesniai nei 1 proc. santykiui UPP teikėjas galėtų pagrįsti nepagrįstai didelės finansinės naštos egzistavimą</p>	
	<p>4. Siūloma keisti projekto nuostata: 13.6.2 papunktis: „<i>jeigu fiksuojami didesni nei 15 procentų periodinių leidinių pristatymo paslaugos pajamų, sąnaudų ir kiekio skirtumai – tokius pokyčius pagrindžiantys duomenys ir skaičiavimai</i>”</p> <p>Argumentai, pagrindžiantys pastabą ar pasiūlymą: Bendrovės vertinimu, 5 proc. riba gali būti per žema – vien MMA pokytis savarankiškai jau viršija šią ribą. Bendrovė prašo padidinti ribą iki 15 proc. atsižvelgiant į faktinius makroekonominis veiksniai.</p>	<p>Neatsižvelgta. Atitinkamų teikėjo nuostolių skaičiavimas tiesiogiai susijęs su reguliavimo apskaitos ataskaitomis ir jose pateikta informacija. Reguliavimo apskaitos ataskaitų rengimui ir pateikimui RRT galioja Apskaitos reikalavimai, kurių 3.15 papunktis nurodo, kad reikšmingas skirtumas suprantamas kaip „<i>galutinės (-ių) paslaugos (-ų) sąnaudų, visuminių sąnaudų ir (ar) atliktų stebėjimo (statistikos rinkimo) duomenų pokytis 5 ir daugiau procentų ir (ar) Ryšių reguliavimo tarnybos patvirtintose reguliavimo apskaitos ataskaitų ar reguliavimo apskaitos sistemos patikros techninėse užduotyse nurodytas dydis.</i>“ Pažymėtina, kad vertinant pajamų, sąnaudų ir kiekio pokyčius, susijusius su periodinių leidinių pristatymo paslauga, laikoma, kad 5 procentai yra reikšmingas skirtumas, kuris turėtų būti pagrįstas duomenimis ir skaičiavimais.</p>
	<p>5. Siūloma keisti projekto nuostata: 17.1 papunktis: „<i>pareikalauti, kad teikėjas per Tarnybos ne trumpesnę kaip 5 darbo dienų, bet ne ilgesnę kaip 20 darbo dienų terminą pateiktų Tarnybai papildomus dokumentus, duomenis ir (ar) skaičiavimus, būtinus prašymui kompensuoti nuostolius ir kartu su juo pateiktiems dokumentams, duomenims ir (ar) skaičiavimams vertinti ir (ar) detalizuoti. Universaliosios pašto paslaugos teikėjo motyvuotų prašymu šis terminas gali būti pratęstas ne ilgesniam nei 20 darbo dienų terminui;”</i></p>	<p>Neatsižvelgta. Teikėjas yra ne kartą išsakęs lūkestį, kad UPP nuostoliai būtų kompensuojami kuo greičiau. Atsižvelgiant į tai, turėtų būti siekiama, kad jau prašymo kompensuoti atitinkamus nuostolius pateikimo etape būtų pateikta visa būtina ir išsami prašomus kompensuoti nuostolius pagrindžianti informacija, kad poreikis teikti papildomą informaciją pagal Aprašo 16.1 papunktį (buvusį 17.1 papunktį) kiltų tik išimtiniais atvejais ir (ar) jos pateikimas nereikalautų papildomų informacijos surinkimo ir analizavimo veiksmų, kurie turėjo būti atlikti iki atitinkamo prašymo dėl nuostolių kompensavimo pateikimo.</p>

	<p>Argumentai, pagrindžiantys pastabą ar pasiūlymą: Bendrovė įžvelgia, jog gali prireikti daugiau laiko dėl informacijos surinkimo, išanalizavimo bei pateikimo. Bendrovė prašo įtraukti galimybę pratęsti terminą teikėjo motyvuotu prašymu, ne ilgesniam kaip papildomam 20 darbo dienų laikotarpiui.</p>	
	<p>6. Siūloma keisti projekto nuostata: 22.2 papunktis: <i>“motyvuotai atsisakyti kompensuoti teikėjui atitinkamus nuostolius.”</i></p> <p>Argumentai, pagrindžiantys pastabą ar pasiūlymą: Bendrovės vertinimu, ši nuostata prieštarauja Pašto įstatymui, kuris įpareigoja kompensuoti pagrįstus nuostolius. Bendrovė prašo išbraukti 22.2 papunktį kaip neatitinkantį įstatymo nuostatų.</p>	<p>Neatsižvelgta. Aprašo 22 punkte yra nurodomi visi galimi Susisiekimo ministerijos sprendimai. Pažymėtina, kad RRT pateikus Aprašo 18.2 papunktyje nurodytą išvadą, kad visas prašomas kompensuoti nuostolių dydis yra nepagrįstas, Susisiekimo ministerija turėtų teisę priimti sprendimą atsisakyti kompensuoti atitinkamus nuostolius.</p>